EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 20.12.2024.
COM(2024) 594 final

2024/0329 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o djelomičnoj suspenziji primjene Sporazuma između Europske unije i Gruzije o pojednostavljenju izdavanja viza

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Sporazum između Europske unije i Gruzije o pojednostavljenju izdavanja viza („Sporazum”)[1] stupio je na snagu 1. ožujka 2011. Svrha je Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza pojednostaviti, na temelju reciprociteta, izdavanje viza građanima Unije i državljanima Gruzije za planirani boravak koji ne prelazi 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana. Želja da se olakšaju međuljudski kontakti, koji predstavljaju važan uvjet za stabilan razvoj gospodarskih, humanitarnih, kulturnih, znanstvenih i ostalih veza između Europske unije i Gruzije, istaknuta je u preambuli Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza.

U članku 14. stavku 5. Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza propisuje se: „Svaka stranka može suspendirati, u cijelosti ili djelomično, ovaj Sporazum iz razloga javnog reda, zaštite nacionalne sigurnosti ili zaštite javnog zdravlja. O odluci o suspenziji obavještava se druga stranka najkasnije 48 sati prije njezinog stupanja na snagu. Stranka koja je privremeno obustavila ovaj Sporazum bez odgode obavješćuje drugu stranku o prestanku postojanja razloga za suspenziju.”

U preambuli Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza ponovno je potvrđena namjera uspostave režima putovanja bez viza za državljane Gruzije i građane Unije kao dugoročni cilj, pod uvjetom da su ispunjeni svi uvjeti za sigurnu mobilnost kojom se dobro upravlja. Na toj je osnovi u lipnju 2012. pokrenut dijalog o liberalizaciji viznog režima između EU-a i Gruzije. U veljači 2013. Europska komisija predstavila je gruzijskoj vladi akcijski plan za liberalizaciju viznog režima (VLAP). VLAP se sastojao od četiri „bloka”: sigurnosti isprava, uključujući biometrijske podatke (I. blok), migracija i integriranog upravljanja granicama, uključujući azil (II. blok), javnog poretka i sigurnosti (III. blok) te vanjskih odnosa i temeljnih prava (IV. blok). U VLAP-u je utvrđen niz preciznih mjerila za svaki od ta četiri „bloka” tehnički relevantnih pitanja u cilju donošenja zakonodavnog, političkog i institucijskog okvira (1. faza) te osiguravanja njegove održive provedbe (2. faza).

Nakon pokretanja dijaloga o liberalizaciji viznog režima između EU-a i Gruzije Komisija je donijela četiri izvješća[2] Europskom parlamentu i Vijeću o napretku Gruzije prema zadovoljavanju mjerila utvrđenih u okviru četiriju blokova iz prve i druge faze VLAP-a. U četvrtom i konačnom izvješću o napretku, donesenom 18. prosinca 2015., Komisija je zaključila da je Gruzija ostvarila potreban napredak i poduzela sve potrebne reforme kako bi osigurala djelotvorno i održivo zadovoljavanje preostalih mjerila. Komisija je na temelju te procjene 9. ožujka 2016. predstavila Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 539/2001 kako bi se državljanima Gruzije odobrilo izuzeće od obveze posjedovanja vize. Navedeni je prijedlog donesen i Gruzija je Uredbom (EU) 2017/372 Europskog parlamenta i Vijeća od 1. ožujka 2017.[3] izbrisana iz Priloga I. Uredbi (EZ) br. 539/2001[4] i uvrštena u Prilog II. toj uredbi, čime je svim gruzijskim državljanima

---

1 SL L 52, 25.2.2011., str. 34.

2 COM(2013) 808 final, COM(2014) 681 final, COM(2015) 199 final, COM(2015) 684 final.

3 Uredba (EU) 2017/372 Europskog parlamenta i Vijeća od 1. ožujka 2017. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 539/2001 o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i onih čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (Gruzija), SL L 61, 8.3.2017., str. 7.

4 Uredba Vijeća (EZ) br. 539/2001 od 15. ožujka 2001. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva, SL L 81, 21.3.2001., str. 1.

koji su nositelji biometrijskih putovnica izdanih u skladu sa standardima Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO) odobreno izuzeće od obveze posjedovanja vize pri prelasku vanjskih granica država članica za boravke u trajanju od najviše 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana.

U skladu s člankom 8. stavkom 4. Uredbe (EU) 2018/1806 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenog 2018.[5], kojom je zamijenjena Uredba (EZ) br. 539/2001, Komisija je pratila kontinuirano ispunjavanje zahtjeva za liberalizaciju viznog režima u Gruziji te je u svojem godišnjem izvješću u okviru mehanizma suspenzije viza predstavila relevantnu ocjenu i preporuke.

Kako je navedeno u Sedmom izvješću Komisije u okviru mehanizma suspenzije viza[6], Gruzija je 2024. donijela zakonodavstvo čijom se provedbom ugrožavaju ljudska prava i temeljne slobode. To se odnosi na Zakon o transparentnosti stranog utjecaja donesen u svibnju 2024. i zakonodavni paket o „obiteljskim vrijednostima i zaštiti maloljetnika" donesen u rujnu 2024. Zakon o transparentnosti stranog utjecaja donesen je unatoč kritičnom mišljenju Venecijanske komisije[7] i opetovanim pozivima EU-a da se stavi izvan snage. Tim se zakonom ugrožavaju sloboda udruživanja i izražavanja, pravo na privatnost, pravo na sudjelovanje u javnim poslovima te zabrana diskriminacije. Zbog složenih zahtjeva za izvješćivanje i širokih ovlasti dodijeljenih Ministarstvu pravosuđa kad je riječ o nadzoru organizacija civilnog društva i medijskih organizacija povećao se rizik od njegove selektivne i proizvoljne primjene.

Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 27. lipnja 2024. istaknulo da navedeni zakon predstavlja nazadovanje u najmanje tri od devet koraka utvrđenih u preporuci Komisije za dodjelu statusa zemlje kandidatkinje: onima o dezinformacijama, polarizaciji, temeljnim pravima i uključenosti organizacija civilnog društva. Europsko vijeće zaključilo je da su postupci gruzijske vlade ugrozili put Gruzije prema članstvu u EU-u i *de facto* zaustavili njezin proces pristupanja.

Zakon o obiteljskim vrijednostima i zaštiti maloljetnika i osamnaest izmjena postojećih zakona doneseni su bez prethodnog javnog savjetovanja i temeljite analize usklađenosti s europskim i međunarodnim standardima. Taj zakonodavni paket, koji je stupio na snagu 3. listopada, ugrožava temeljna prava gruzijskog naroda i povećava stigmatizaciju i diskriminaciju. Zbog tih zakonodavnih aktivnosti i stalne prisutnosti homofobnog govora mržnje lezbijke, homoseksualaci, biseksualaci, transrodne, interseksualne i *queer* osobe (LGBTIQ) u Gruziji suočavaju se sa sve većom netrpeljivošću i stigmatizacijom.

Akcijski plan Gruzije za provedbu Strategije za ljudska prava za razdoblje 2024. – 2026. donesen je nakon ograničenog postupka savjetovanja i ne uključuje odredbe o LGBTIQ osobama i zaštiti privatnosti. Dijelovi tog akcijskog plana odnose se na slobodu vjeroispovijesti ili uvjerenja. I dalje postoje veliki nedostaci u strateškom okviru kad je riječ o zaštiti prava manjina, uključujući zastupljenost manjina, koje je potrebno otkloniti. Provedba akcijskog plana još nije započela, a načini praćenja te provedbe nisu jasno definirani.

---

5 Uredba (EU) 2018/1806 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenog 2018. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva (kodificirani tekst) (SL L 303, 28.11.2018., str. 39.).

6 COM(2024) 571 final.

7 Hitno mišljenje o Zakonu o transparentnosti stranog utjecaja koje je Venecijanska komisija izdala 21. svibnja 2024.

Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 17. listopada 2024. ponovno potvrdilo da je proces pristupanja Gruzije zaustavljen i pozvalo gruzijska tijela da donesu demokratske, sveobuhvatne i održive reforme u skladu s temeljnim načelima europske integracije.

U zaključcima Komunikacije o politici proširenja EU-a za 2024.[8], objavljenoj 30. listopada 2024., Europska komisija ocijenila je napredak Gruzije u provedbi devet koraka utvrđenih u Komunikaciji o proširenju za 2023. neznatnim, uz nazadovanje u pravosuđu i području temeljnih prava, uključujući slobodu izražavanja.

Nakon što su 28. studenog gruzijske vlasti najavile da neće otvoriti pregovore s EU-om do 2028. (kad će se u Gruziji održati sljedeći parlamentarni izbori) i da dotad odbijaju sve proračunske potpore, u mnogim su gruzijskim gradovima izbili masovni prosvjedi. Brojna izvješća, uključujući izvješća gruzijskog javnog pravobranitelja, upućuju na to da vlasti namjerno upotrebljavaju nerazmjernu silu i nasilne metode, kao i da provode proizvoljna uhićenja koja bi mogla predstavljati djela mučenja i druge oblike zlostavljanja. Kako bi suzbile prosvjede, vlasti su navodno pribjegle teškom nasilju, proizvoljnim uhićenjima i zlostavljanju prosvjednika, političara i novinara. Dosad nijedan policijski službenik ni članovi neformalnih nasilnih skupina nisu odgovarali za svoja djela.

Visoka predstavnica / potpredsjednica Komisije i povjerenica za proširenje osudile su to gušenje mirnih prosvjeda u izjavi od 1. prosinca 2024. Visoki povjerenik Ujedinjenih naroda za ljudska prava i Vijeće Europe također su pozvali gruzijske vlasti da poštuju međunarodne standarde u području ljudskih prava. U svojim izjavama podsjetili su na obveze država da omoguće poticajno okruženje za ostvarivanje prava na mirno okupljanje bez diskriminacije i na to da sigurnosno osoblje silu može primjenjivati samo u iznimnim slučajevima, isključivo u skladu s načelima zakonitosti, nužnosti, proporcionalnosti, predostrožnosti i nediskriminacije.

S obzirom na to, mjere koje poduzimaju gruzijske vlasti u suprotnosti su s vrijednostima EU-a i narušavaju dobre odnose EU-a i Gruzije.

Zbog toga su u Sedmom izvješću Komisije u okviru mehanizma suspenzije viza istaknuti koraci koje Gruzija treba hitno poduzeti kako bi odgovorila na zabrinutost Komisije te je napomenuto da su u tijeku razmatranja o mogućoj aktivaciji mehanizma suspenzije viza za određene kategorije osoba.

Kako bi se zaštitio javni poredak država članica i Unije, primjereno je i proporcionalno da države članice zahtijevaju vizu od gruzijskih državljana s valjanim diplomatskim putovnicama koji putuju u Europsku uniju jer te osobe predstavljaju interese suprotne onima zbog kojih je Unija sklopila Sporazum.

U tom kontekstu Komisija smatra da je najprimjereniji i najproporcionalniji korak suspenzija određenih članaka Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza kojima se propisuju pojednostavnjenja za određene posebne kategorije podnositelja zahtjeva, a da se u ovoj fazi ne aktivira mehanizam suspenzije iz članka 8. Uredbe (EU) 2018/1806.

Relevantne odredbe Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza trebalo bi suspendirati za sljedeće kategorije podnositelja zahtjeva:

[8] COM(2024) 690 final.

– članove gruzijskih službenih izaslanstava koji bi na temelju službenog poziva upućenog Gruziji trebali sudjelovati na službenim sastancima, savjetovanjima, pregovorima ili u programima razmjene, kao i na događanjima koje na državnom području neke države članice održavaju međuvladine organizacije,

– članove gruzijskih nacionalnih i regionalnih vlada i parlamenata, gruzijskog Ustavnog suda i Vrhovnog suda,

– državljane Gruzije koji imaju valjane diplomatske putovnice koje je izdala Gruzija.

Stoga bi primjenu sljedećih članaka Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza trebalo suspendirati samo za te kategorije podnositelja zahtjeva: članak 4. stavak 1. točka (b) „Dokazne isprave u pogledu svrhe putovanja”, članak 5. stavak 1. točke (b) i (c), članak 5. stavak 2. točka (a) te članak 5. stavak 3. „Izdavanje viza za višekratni ulazak”, članak 6. stavak 1. i stavak 3. točke (c) i (f) „Pristojbe za obradu zahtjevâ za izdavanje vize”, članak 7. „Trajanje postupka izdavanja vize” i članak 10. stavak 1. „Diplomatske putovnice”.

Nakon što predložena odluka Vijeća stupi na snagu, posebna pravila predviđena tim odredbama prestaju se primjenjivati. Ostali članci Sporazuma ne suspendiraju se.

Budući da je Gruzija navedena u Prilogu II. Uredbi (EU) 2018/1806 i da se stoga na sve gruzijske državljane primjenjuje izuzeće od obveze posjedovanja vize koje proizlazi iz sekundarnog zakonodavstva EU-a, kako bi djelomična suspenzija Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza bila djelotvorna, trebalo bi je popratiti mjerama koje države članice trebaju poduzeti u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) te uredbe.

Člankom 6. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) 2018/1806 utvrđeno je da države članice mogu predvidjeti iznimke od izuzeća od obveze posjedovanja vize za nositelje diplomatskih putovnica, službenih putovnica ili posebnih putovnica. Stoga bi, nakon što predložena odluka Vijeća stupi na snagu, države članice trebale u skladu s načelom lojalne suradnje poduzeti potrebne mjere u svojem unutarnjem poretku za primjenu obveze posjedovanja vize za nositelje diplomatskih putovnica, službenih putovnica / putovnica za obavljanje službenih zadataka i posebnih putovnica koje je izdala Gruzija te o tim mjerama obavijestiti druge države članice i Komisiju na temelju članka 12. stavka 1. Uredbe (EU) 2018/1806. Komisija će izdati smjernice u kojima će pozvati države članice da poduzmu te mjere.

Slijedom mjera koje su države članice poduzele u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) 2018/1806 na dotične osobe primjenjivat će se opća pravila iz Uredbe (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama)[9].

Preložena odluka ne bi negativno utjecala na međuljudske kontakte jer će gruzijski državljani koji su nositelji običnih putovnica i dalje imati koristi od izuzeća od obveze posjedovanja vize pri putovanju u EU radi kratkotrajnog boravka.

• **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Prijedlog je usklađen i komplementaran s Uredbom (EU) 2018/1806, u kojoj je Gruzija na popisu zemalja čiji su državljani izuzeti od obveze posjedovanja vize, ali državama članicama

[9] Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (SL L 243, 15.9.2009., str. 1.).

omogućuje da predvide iznimke od tog izuzeća za nositelje diplomatskih putovnica, službenih putovnica ili posebnih putovnica.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Navedena je inicijativa u skladu s vanjskim odnosima EU-a (uključujući pitanja ljudskih prava i temeljnih sloboda) i njegovom politikom proširenja u pogledu trećih zemalja čijim državljanima nije potrebna viza, a koje imaju izglede za pristupanje.

Ova je inicijativa u skladu s politikama EU-a o migracijama, upravljanju granicama i sigurnosti jer je njezin cilj rješavanje sigurnosnih rizika i rizika od nezakonitih migracija za schengensko područje.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Postupovna pravna osnova ovog Prijedloga je članak 218. stavak 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Materijalnopravna osnova je članak 77. stavak 2. točka (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Materijalnopravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na djelomičnu suspenziju primjene nekih odredaba Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza i stoga su obuhvaćeni područjem primjene zajedničke vizne politike.

Stoga je materijalnopravna osnova predložene odluke članak 77. stavak 2. točka (a) UFEU-a.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Nije primjenjivo.

- **Proporcionalnost**

Ovaj Prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za postizanje željenog cilja, odnosno suspenzije obveze EU-a i njegovih država članica da odobre određena pojednostavnjenja za dužnosnike Gruzije i nositelje diplomatskih putovnica koje je izdala Gruzija te dopuštanja državama članicama da iskoriste mogućnost ponovnog uvođenja obveze posjedovanja vize za nositelje diplomatskih putovnica koje je izdala Gruzija.

- **Odabir instrumenta**

Ciljevi ovog Prijedloga mogu se postići samo aktom kojim se suspendira primjena Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza. Stoga je potrebna odluka Vijeća o suspenziji Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Savjetovanja s dionicima**

Nazadovanje demokracije u Gruziji o kojem, među ostalim, svjedoče donošenje Zakona o transparentnosti stranog utjecaja u svibnju 2024. i donošenje zakonodavnog paketa o obiteljskim vrijednostima i zaštiti maloljetnika u rujnu 2024., kao i provedba parlamentarnih izbora u listopadu 2024. i nasilno gušenje prosvjeda u prosincu 2024., nekoliko je puta bilo tema rasprava u Političkom i sigurnosnom odboru te u Vijeću za vanjske poslove. Vijeće za vanjske poslove 16. prosinca 2024. razmijenilo je mišljenja o odgovoru EU-a na nedavne događaje u Gruziji, uključujući najavu vlade da ne namjerava tražiti otvaranje pristupnih pregovora do 2028., masovne prosvjede koji su uslijedili i sve veće nasilje nad prosvjednicima, medijima i političkom oporbom. Visoka predstavnica naglasila je da je EU smanjio političke kontakte i obustavio pomoć koja izravno koristi gruzijskim vlastima te je izjavila da je dogovoreno da se Komisiju pozove da iznese prijedlog o ponovnom uvođenju obveze posjedovanja vize za nositelje gruzijskih diplomatskih putovnica.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Nije primjenjivo.

- **Procjena učinka**

Nije primjenjivo.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Nije primjenjivo.

- **Temeljna prava**

Ovaj Prijedlog ne utječe negativno na zaštitu temeljnih prava u Europskoj uniji.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema utjecaj na proračun.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

U skladu s Ugovorima Komisija treba osigurati da se u ime Unije dostavi obavijest predviđena člankom 14. stavkom 5. Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza kako bi se izrazila suglasnost Unije za djelomičnu suspenziju Sporazuma o pojednostavljenju izdavanja viza.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Člankom 1. Prijedloga predviđa se suspenzija primjene određenih odredaba Sporazuma kojima se predviđaju pojednostavnjenja za određene kategorije državljana Gruzije koji podnose zahtjev za vizu za kratkotrajni boravak, odnosno za članove gruzijskih službenih izaslanstava, članove nacionalnih i regionalnih vlada i parlamenata Gruzije te Ustavnog i Vrhovnog suda Gruzije pri obnašanju njihovih dužnosti te za državljane Gruzije koji imaju valjane diplomatske putovnice. Te se odredbe odnose na: članak 4. stavak 1. točku (b) „Dokazne isprave u pogledu svrhe putovanja”, članak 5. stavak 1. točke (b) i (c), članak 5.

stavak 2. točku (a) te članak 5. stavak 3. „Izdavanje viza za višekratni ulazak”, članak 6. stavak 1. i stavak 3. točke (c) i (f) „Pristojbe za obradu zahtjevâ za izdavanje vize”, članak 7. „Trajanje postupka izdavanja vize” i članak 10. stavak 1. „Diplomatske putovnice”.

Nakon njezina donošenja Komisija će donijeti smjernice za provedbu ove Odluke i za dopunske mjere koje bi države članice trebale poduzeti u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) 2018/1806.

2024/0329 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o djelomičnoj suspenziji primjene Sporazuma između Europske unije i Gruzije o pojednostavljenju izdavanja viza

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točku (a) i članak 218. stavak 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Sporazum između Europske unije i Gruzije o pojednostavljenju izdavanja viza („Sporazum”) stupio je na snagu 1. ožujka 2011.

(2) Svrha je Sporazuma pojednostaviti, na temelju reciprociteta, izdavanje viza građanima Unije i državljanima Gruzije za planirani boravak koji ne prelazi 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana. Sporazum doprinosi jačanju međuljudskih kontakata i dijeljenju zajedničkih vrijednosti, uključujući poštovanje ljudskih prava i demokratskih načela.

(3) Na temelju članka 14. stavka 5. Sporazuma svaka stranka može u cijelosti ili djelomično suspendirati Sporazum radi javnog poretka, zaštite nacionalne sigurnosti ili zaštite javnog zdravlja. Druga stranka mora o odluci o suspenziji biti obaviještena najkasnije 48 sati prije stupanja na snagu te odluke. Stranka koja je suspendirala primjenu Sporazuma odmah obavješćuje drugu stranku o prestanku postojanja razloga za suspenziju.

(4) Gruzija je 2024. donijela Zakon o transparentnosti stranog utjecaja i zakonodavni paket o „obiteljskim vrijednostima i zaštiti maloljetnika”. Tim se zakonodavstvom ugrožavaju temeljna prava gruzijskog naroda, što uključuje slobodu udruživanja i izražavanja, pravo na privatnost i pravo na sudjelovanje u javnim poslovima, te povećavaju stigmatizacija i diskriminacija.

(5) Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 27. lipnja 2024. naglasilo da gruzijski Zakon o transparentnosti stranog utjecaja predstavlja nazadovanje Gruzije u koracima iz preporuke Komisije za dodjelu statusa zemlje kandidatkinje te je pozvalo gruzijske vlasti da razjasne svoje namjere i odustanu od tih postupaka koji ugrožavaju gruzijski napredak prema članstvu u EU-u, odnosno *de facto* prekidaju njezin proces pristupanja. U zaključcima od 17. listopada 2024. Europsko vijeće ponovno je potvrdilo da ti postupci ugrožavaju europski put Gruzije i *de facto* prekidaju njezin proces pristupanja te je pozvalo Gruziju da donese demokratske, sveobuhvatne i održive reforme u skladu s temeljnim načelima europske integracije.

(6) Gruzijske vlasti 28. studenog 2024. najavile su da do 2028. ne namjeravaju tražiti otvaranje pristupnih pregovora s Europskom unijom. Ta je najava izazvala masovne prosvjede u brojnim gruzijskim gradovima, na koje su gruzijske vlasti odgovorile

nerazmjernom silom i nasilnim metodama, uključujući proizvoljna uhićenja i zlostavljanje prosvjednika, političara i novinara.

(7) Gruzija svojim postupcima krši temeljna načela na osnovi kojih je sklopljen Sporazum te su oni protivni interesima Unije i njezinih država članica. Konkretno, tim se postupcima krše ljudska prava i demokratska načela te su stoga u suprotnosti s vrijednostima Unije i ometaju stabilan razvoj gospodarskih, humanitarnih, kulturnih, znanstvenih i drugih veza između Unije i Gruzije.

(8) U tom su kontekstu u Sedmom izvješću Komisije u okviru mehanizma suspenzije viza[10] istaknuti koraci koje Gruzija treba hitno poduzeti kako bi odgovorila na zabrinutost Komisije te je napomenuto da su u tijeku razmatranja o aktivaciji mehanizma suspenzije viza za određene kategorije osoba.

(9) Kako bi se zaštitio javni poredak država članica i Unije, primjereno je i proporcionalno da države članice zahtijevaju vizu od gruzijskih državljana s valjanim diplomatskim putovnicama koji putuju u Europsku uniju jer te osobe predstavljaju interese koji su suprotni interesima zbog kojih je Unija sklopila Sporazum. Stoga bi trebalo suspendirati primjenu određenih odredaba Sporazuma kojima se predviđaju izuzeća za državljane Gruzije s valjanim diplomatskim putovnicama i pojednostavnjenja za određene kategorije državljana Gruzije koji podnose zahtjev za vizu za kratkotrajni boravak, odnosno za članove gruzijskih službenih izaslanstava, članove nacionalnih i regionalnih vlada i parlamenata Gruzije te Ustavnog i Vrhovnog suda Gruzije pri obnašanju njihovih dužnosti.

(10) Ova Odluka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ[11]; Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

(11) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

(12) S obzirom na ozbiljnost situacije u Gruziji ova bi Odluka trebala stupiti na snagu što je prije moguće,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Primjena sljedećih odredaba Sporazuma između Europske unije i Gruzije o pojednostavljenju izdavanja viza suspendira se:

(a) članka 4. stavka 1. točke (b), u pogledu članova službenih izaslanstava Gruzije koji na temelju službenog poziva upućenog Gruziji trebaju sudjelovati na službenim sastancima, savjetovanjima, pregovorima ili u programima razmjene, kao i na događanjima koja na državnom području država članica održavaju međuvladine organizacije;

(b) članka 5. stavka 1. točke (b), u pogledu članova gruzijskih nacionalnih i regionalnih vlada, gruzijskog Ustavnog suda i gruzijskog Vrhovnog suda;

---

10 COM(2024) 571 final.

11 Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj).

(c) članka 5. stavka 1. točke (c), u pogledu stalnih članova službenih izaslanstava Gruzije koji na temelju službenog poziva upućenog Gruziji trebaju redovito sudjelovati na sastancima, savjetovanjima, pregovorima ili u programima razmjene te na događajima koje na državnom području država članica organiziraju međuvladine organizacije;

(d) članka 5. stavka 2. točke (a), u pogledu članova službenih izaslanstava Gruzije koji na temelju službenog poziva trebaju redovito sudjelovati na sastancima, savjetovanjima, pregovorima ili u programima razmjene te na događajima koje na državnom području država članica organiziraju međuvladine organizacije;

(e) članka 5. stavka 3., u pogledu kategorija iz članka 5. stavka 2. točke (a);

(f) članka 6. stavka 3. točaka (c) i (f), u pogledu članova gruzijskih nacionalnih i regionalnih vlada, gruzijskog Ustavnog suda i Vrhovnog suda i članova službenih izaslanstava Gruzije koji na temelju službenog poziva upućenog Gruziji trebaju sudjelovati na sastancima, savjetovanjima, pregovorima ili u programima razmjene te na događajima koje na državnom području država članica organiziraju međuvladine organizacije;

(g) članka 10. stavka 1., u pogledu državljana Gruzije koji su nositelji valjanih diplomatskih putovnica koje je izdala Gruzija;

(h) članka 6. stavka 1., u pogledu naknada za obradu zahtjeva za izdavanje viza za kategorije državljana i osoba iz članka 6. stavka 3. točaka (c) i (f) te članka 10. stavka 1.;

(i) članka 7., u pogledu kategorija državljana i osoba iz članka 6. stavka 3. točaka (c) i (f) te članka 10. stavka 1.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu drugog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik